

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-12-16
Besvaras senast
2024-12-30

Till statsrådet Benjamin Dousa (M)

2024/25:602 Planerade möten i Israel

Internationella brottmålsdomstolen ICC har utfärdat en arresteringsorder mot Israels premiärminister Benjamin Netanyahu och den tidigare försvarsministern Yoav Gallant på grund av misstankar om allvarliga krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten. Dessa brott kopplas bland annat till den systematiska fördrivningen av palestinier från ockuperade områden, storskalig förstörelse av civila bostäder, kollektiv bestraffning samt riktade attacker mot civila i strid med internationell humanitär rätt. ICC:s åklagare har särskilt pekat på brott som tvångsförflyttningar och olaglig bosättningsverksamhet i de ockuperade palestinska områdena, där Israels politik betraktas som en del av en medveten strategi för att ändra den demografiska sammansättningen och omöjliggöra en framtida palestinsk stat – och därmed en tvåstatslösning.

Arresteringsorder mot regeringsföreträdare som Netanyahu är ett ovanligt steg från ICC, vilket signalerar allvaret i att det internationella samfundet inte längre kan bortse från brott av denna magnitud och att det nu agerar mot straffriheten. FN och människorättsorganisationer som Human Rights Watch och Amnesty International har under lång tid dokumenterat omfattande övergrepp och beskriver situationen som apartheid. Dessa organisationer har också lyft fram den israeliska regeringens roll i att systematiskt kränka grundläggande rättigheter för palestinier och urholka möjligheterna till en rättvis och varaktig fred. Systematiskt har också bistånd för miljonbelopp från Sverige, EU och andra länder förstörts och konfiskerats av Israel.

Nu finns uppgifter om att biståndsministern planerar att resa till Israel och regionen. Som biståndsminister representerar Benjamin Dousa Sverige, ett land som profilerat sig som en stark röst för mänskliga rättigheter och respekt för internationell rätt. Sveriges biståndspolitik bygger på att stärka rättsstatens principer och främja demokrati, jämlikhet och mänskliga rättigheter. Att som representant för Sverige träffa individer som är föremål för ICC:s arresteringsorder skulle därför skicka en signal som går stick i stäv med dessa värderingar och underminera Sveriges trovärdighet och anseende i det internationella samfundet.

Att möta företrädare som är misstänkta för de allvarligaste brotten mot mänskligheten riskerar också att skada Sveriges långsiktiga förmåga att agera som en trovärdig medlare och försvarare av internationell rätt. Detta skulle vara särskilt olyckligt i en tid då det internationella samfundet redan är splittrat, där

auktoritära stater flyttar fram sina positioner och stödet för institutioner som ICC är avgörande för att upprätthålla ett fungerande globalt rättssystem.

Med anledning av det som anförts ovan är min fråga till statsrådet Benjamin Dousa:

Om statsrådets resa till Israel och regionen genomförs, avser statsrådet då att säkerställa att inga möten hålls med personer som omfattas av ICC:s arresteringsorder eller regeringsföreträdare som konsekvent bidrar till att internationell rätt undermineras?

.....

Linnéa Wickman (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann